

Megjelen minden vasárnap.

kapitáljafeladás és felelős szerkesztő:
RÉCH GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sopron, Ógabona-fér 18. sz.

ELŐRE

FÜGGETLEN KRITIKAI BETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRÁK
helyben háztör szállítva vagy vidékre postán küldve:
évesre ötre 6 K - 1
fél évre 3 K - 1
negyed évre 1 K 50 F
Egyes szám ára 10 fillér.

Bírdetéseket felvesz és jutányosan közli a kiadóhivatal.

Földbérleti szövethetetek.

(h) „Még egyszer a harkai pusztá” cím alatt a Soproni Naplóban a minap vezércikk jelent meg, mely „gyönyörű” logikával és „vas” értelmességgel bizonyította a város okatlan eljárását, amidőn azt a hétszáz egynehány katasztrális hold földet a soproni gazdáréreltelenségnek adta bérbe.

Nem vesztegettem volna ezen igazán minden szociálpolitikai érteket nélkülöző, irányzatok cikkre egyetlen egy szót sem, ha én bérlet melyreható jelentőségének és ő kézzelfogható bizonyítékai nem jutott volna már tegnap kezeimhez.

Bizonys az, hogy sem városatyáink mely szociális érteke, sem parasztiaink szépszeme nem juttatta a bérlethez a parasztságnak. Néhány héttel ezelőtt nem akadt a radikálisokon kívül egyetlen egy városi képviselő, a városi tanácsban képviselt egyetlen egy városi tisztviselő sem, aki a parasztnak kiakarta volna adni a bérlethez, aki ennek a bérletnek nemzetgazdasági és szociálpolitikai jelentőségét átérze, szöszölőjává szegődött volna. Valamennyi, kivétel nélkül, kezdve a polgármestertől, le egészen a gazdasági hivatal vezetőjéig, városi honatyáink mind-mind halálos ellenségei voltak a parasztság kívánságának és barátai a milliomas cukorgyárosoknak. És ha most, mult hó 31-én mégis egyhangulag ítélték oda a parasztnak a bérlethez, úgy az nem a jobb belátásnak, a gazdasági és szociálpolitikai érveknek, a parasztság iránt érzett jóindulatnak köszönhető, hanem — a voksnak, annak az édes drága vánaknak, ami urrá teszi a koldust, hatalmat ad a nyugozott felett, hogy még jobban nyugóztathassék.

Igen, a voksnak, no és tán még valaminek, annak talán, hogy ha a parasztkot el is ütök a bérletől, labátlankodott volna még valaki, az a kanizsai ajánlattevő t. i., aki szintén többet ígért a milliomas cukorgyárosoknál. Mielőtt behat annak adhatták volna, akinek szánták, elsőbb még azt a kanizsait is agyon kellett volna lütni. — Így tehát győzött a voks, számalmas egyértelműséggel, gyaszos értelmelenséggel.

De győzött a jó, a nemes, az észszerű annak dacára, hogy még a bérlet megkötése után is ostobaságnak minősíti azt a Soproni Napló. Győzött annak dacára, hogy ezt a győzelmet senki sem akarta, senki arra nem is gondolt. És, hogy mily jelentőségi ez, annak bizonyossága tegnap jutott kezeimhez.

Nem akarok azokról a hálálkodásokról, arról a lelkesedésről és igazán meglátó jelenetek egész sorozataról beszélni, melyeknek tegnapi Harkán és Kópházán való kintélem alkalmával a pusztabérlet elnyerése folytán voltam szemtanúja. Csak azt az egyet akarom konstatalni, hogy ebből kifolyólag már ez idő szerint is 7 harkai és 4 kópházai kivándorolt bejelentette visszatelepülését szülő falujába és ezenfelül a visszavándorlók egész sorozata van kintásba helyezve.

A „Soproni Napló” nevezett cikk írójának fonémlogikájával szemben megállapítottam tehát, hogy ha a város ezzel a bérlettel semmi mást nem is érne el, mint csupán azt, hogy földjének jobb értékesítése mellett 11 család visszatelepítését tette lehetővé; már ezzel egyhangulag véte is elévülhetetlen érdemeket szerzett volna magának. De követni fogja ezt az áldások egész láncolata, melyekről még lesz alkalom bővebben is nyilatkozni.

Ezzel még csak azt akarom megjegyezni, hogy aminek az áldása oly hamarosan nyilvánult Sopron és környekere néve, fenállana és nyilvánulna megének bármely községben is. A közel-múltban számtalan falu közel volt ahhoz, hogy hasonló módon tetemes területeknek birtokába juthasson az Eszterházy herceg uradalmaiból. Hogy ez nem sikerült, nem a felhozott és ezeképp variált indokokban rejlett. Nem a nép volt annak oka, főleg nem az, hogy a föld nekik nem kellett. Oka volt a kintált módja, a vezetéség hiánya, az a mestergelés és erőtlenlé, mely a soproni bérletet is száz meg száz esetben dugába döléssel fenyegette.

Emek közelebbi megvilágítását legközelebbre tartom én magamnak.

Csitkovics-kávéház.
Teljesen újjonnan, a modern nagyvárosi igényeknek megfelelően berendezve. — Három kintő új billiárd. — Ma és naponta
Zene-estély
egyik legkedveltebb nemzeti zenekar által.
Kezdete este 9 órakor. — Számos látogatást kér
CSITKOVICS PÁL, kávé.

Kintéltetve Budapestén 1896 és 1899-ben, Páris 1900, Pozsony 1902, Sopron 1904-ben.

Oktatás
küzvességben (Sloj), mindennemű lapos és plasztikus fametésekekben, bór- és fadoborításokban és égetésekben, ugyszámtan szabadkézi és mértani rajzban, praktikus iguri szakrajzban saját mintáim szerint, amelyek Magyarországon ma már 300 iskolában alkalmaztatnak. — Átveszek mindennemű **templomunkákat**, u. m.: oltárok, szöszékek, szobrok stb. faragását és javítását.

Tiszteltel
PINTÉR IGNAČ iguri- és műszaki rajztanár.
Sopron, Kurucdomb.

Olcsó pénz!
4 1/2 %-os törlesztéses jelzálog kölcsön kapható földbirtokra és házakra
10-től 65 évi
:: időtartamra ::
Szigethy Gajos, bankbizományos
Sopron, Kolostor-utca 3. sz.

Gummisarok, cipőkrem, cipősámfa, cipőkötő, szállagtartó, gyöngycsokor
és mindennemű díszmú bőrök nagy választéka.
Világhírű „O’SULLIVAN” gummisarok és „IDA” cipőkrem egyedül raktára
FLEISCHER JÓZSEF UTÓDA
börkereskedésében
SOPRON, SZÉCHENYI-TÉR 20.

STESSEL SIMON tűzifa, épületfa és szőlőkarók raktára (Sopron, Deák-tér 4. sz.)

időjárásról, míg nem hajba kaptak és alaposan megbicskáltak egymást. Különösen Kis Géza feje szenvedte meg a vitaközvet, mert három helyen ütötte be a vitaközvet komái. Az ügylet most a csomórészt van. — (Törökország áldozati) Károly Mór kopovari szemérekedő fájós lábára orvoslaga hozott cseledjével. A cseledjén azt hitte, hogy valami jó fele itóka lehet és megkóstolta. Meg is jarta, mert mindjárt annyira rosszul lett, hogy a kórházba kellett szállítani. — (Polgári iskolai tanulók) A tanári kar vezetése alatt e hó 10-én elzárndokolt Nagyeczkre a Széchenyi család sírboltjához ott ünnepélyt rendez. — (Mutaság.) A járási tanító-egyesület a Sopronban felállított „Dák otthon” járára felköpekkel és zeneszámokkal egybekötött táncszelvény rendezte folyó hó 10-én a Kesznyői helységében. — (Beszámoló.) Molnar Janos pápai prelátus, volt orsz. képviselő e hó 4-én delután tartotta beszámolóját. Igen hűvösen fogadták. Sőt ki is jelentették, hogy nem kell többé. Beszéd a látott igen gyözelem hallgatottak az ójének. A közlésnek nagy része az általános választójogot és Just Gyulát érintette. A néppártunk itt alighanem befellegzett. — **Beled.** (Veredések.) Karsai Sándor idevaló gazda múlt hó 27-én meg-tamada Tóth Ferenc szemlét idevaló gazdát s egy hatalmas fűtyökösével alaposan elpálhotta, úgy hogy hazra kellett vinni. A veredések oka — régi grülség. Karsai ellen az eljárás megindult. — Czupor Mihály és Benke József helybeli napaszmások a napokban összeveszték. A veszekedés veredekessé fajult, minek Czupor Mihály adta meg az árát, mert Benke egy huszággal a fejét beütötte. Benkét feljelentették.

Baranyamegye.

— **Mohács.** (Választási mozgalom.) A függetlenségi és 48-as párt Justh csoportja az eddigi képviselőt, Ferdinánd Bélát újra jelölte. A néppárt értekezlete dr. Prakarai Tamás meghívású ügyvédet, a nemzeti munkapárt pedig Stajevits Janos meghívású földbíróköt jelölte. Itt tenát erős választási harcra van kilátás. A többi választókörletben is történetik már jelölések. A pécsvári választókörletben a függetlenségi párt Justh-csoportjához tartozó dr. Egy Béla eddigi képviselőt újra jelölte. A néppárt dr. Frey Janos himesházai espere-pibanost lépteti fel. A pesti választókörletben Somsich Thamar gróf Kossuth-párti eddigi az egyelőtt jelölte. A sadi választókörletben a függetlenségi párt Tyosyits Sándor földbíróköt jelölte, míg a nemzeti munkapárt Mándy Samu szemlétörleszt földbíróköt. A dáradi körletben Kirschnek Ödön kisközségi plébánost, míg a függetlenségi párt Justh-csoportjához tartozó Csányi Sándor volt képviselőt újra jelölte. A szentlőrinci járásban meg minden csendy.

APRÓ HIREK.

— A bukarésti diákság elhatározta, hogy az egyetem összes fakultásán általános sztrajkba lép. — **Pauban** a Viló Pau legújabb tíz utasított háromnegyed óráig tartó lély utat tett. Bissert a hajókat aeroplánjain kelti. — A Halter üstökést e hó 3-án látta Vajdahunnadon, az ég keleti részén. Közvetlenül a nap kelte előtt felütni és körülbelül negyed óráig volt látható. — **Münchenben** (Naustang) borzaimas vasúti katasztrófa történt. A 174-es számú expresszvonat összeköszögött egy személyvonattal, 50 utas meghalt és nagyon sok megsebesült. — **Point à Pitre** (Gadeloupe) jelentik, hogy néhány nap óta vulkánus hamu esik Basseterre körül, amelyet valószínűleg a Mont Pelée tüzihányó vet ki. — **Átthénben** a Koróbó névű lap szenzációs hírt közöl arról, hogy élőelőző görög

politikusok és köztisztviselők hét millió drachmát szikkasztottak el, amely a peruzsi kikötő építésére volt szána.

Kereskedelmi és ipari érdekek.

Solymossy Ödön báró f. hó 5-én a kereskedőket és f. hó 7-én az iparosokat hívta meg pártkülömbőség nélkül informatív értekezletre, megismerni szándékozván azok óhajait és panaszait. Mindkét értekezletet a nagy számban megjelentek és a felszólalások tartalmassága tette jelentőségteljesé, amiódn ugyanis úgy igazában hallottuk pártkülömbőség nélkül azokat a panaszokat és bűnököt, melyeket a 40 éves liberális uradalom, de különösen az utolsó regim fakasztott, illetve elkövetelt.

Az iparosok értekezlete ezenfelül még egész különleges jelentőségű bir. A „Polgári Egyesület” ipari osztályának felvonulása már egymagában véve esemény számba ment. Megjelenésük az addig teljesen üres terem nyomon megtelt és mintegy ámulatba ejtette a személyszámu jelenlétet, akiknek ennek az ifjú egyesületnek erejéről és tekintélyéről fogalmuk sem volt.

Sok-sok igen érdekes epizód és jellegzetes esemény közepette fejtette ki Zsombor a „Polgári Egyesület” iparosztályának ípprogramját, mely tartalmánál és az előadás minőségénél fogva mármost és messze kiható állásfoglalást eredményezett a jelenlevő iparosok részéről.

A közel háromszáz iparos a felszólalások hatása alatt legelőbb bizalmatlanságot fejezett ki a tüntetőleg távol maradt ipar-egyesület néány tagjait. Röttig G. indyványra ezt a bizalmatlanságot kifejezeten azzal dokumentálták, hogy valamenyien tüntetőleg belépnék a „Soproni Polgári Egyesület”-be. Solymossy Ödön báró dicséretes kezdeményezése a nyilvános informatív érintkezések terén a jelölt vagy oszrágyulási képviselő részéről közel elmosódott azon tüntető állásfoglalás mellett, melyet a jelenlevők a „Polgári Egyesület” iparosainak tömörülése körül és az ipar-egyesület ellen nyilvánult.

Mi ezt a mozgalmat a soproni iparosok érdekében csak a legmelegebben idvözölhetjük és ha Solymossy Ödön báró ezenfelül még semmit sem fog tenni a soproni iparosok érdekében, az, hogy ezt a tömörülést látat érdemlő kezdeményezéssel mintegy provokálta és az alkalmat hozzá megteremtette, már egymagában véve felejtethetlen érdemlő fog élni a soproni iparosok emlekeiben.

Ez a tömörülés a legjobb garancia a soproni iparosok boldogulhatásának.

A Soproni Kereskedők Egyesülete f. hó 4-ét tartott választmányi ülésén Fleischer József figyelemreméltó eszmét pendített meg. Szűknék nyilvánítva Sopron ugynevezett kereskedelmi géocpóját, számtalan példával illusztrálta az ezen visszás helyzetből fakadó anomáliákat és indyványozta, hogy azélys mozgalmat indítsanak az egyesület annak érdekében, hogy a Várkerület keleti oldalának rendezésével és új utakat nyitásával az utca ezen oldala is bevonassék a város kereskedelmi érfordérfájába. És lám, mintha észbebeszettek volna, oly egyértelműséggel ront az eszmének helyi sajtókat. Hámilatos logikával bizonyítja, hogy bár igaz a Fleischernek, mines

alkalmas helyiség indokolatlanok az üzlet-helyiség-hiányból kifolyó bérletelés, amomalia a több kereskedő megosztott üzlet-helyiség mizeria; mégis kérdés dolga, vajon van-e szükség üzlet-helyiség egyáltalán. Ez a logika természetesen arra a fenomenális következtetésre jutítja az érveleket, hogy természetek meg előbb a forgalmat változtassák meg a város menetelekét, aztán magától jön az üzlet-helyiségek szaporulata. Hát nem hallják, vagy nem akarják hallani a közvélemény „mervadó” intézőit, hogy itt p a n a s z r ó l van szó, a már megévő és égető szükség ki nem elégíthető-séről? — Mi legyen tehát ez az érvelés? Vakság, ostobaság vagy rosszindulat? De bármiként álljon is a doloz, igazuk van a magas lórol érveleknék, ha kulyába sem veszik a kereskedők kívánságait, mert lám, annak dacára, hogy a „Soproni Napló” például leereszkedő nyájassággal invitálta az érdekelteket tárgyalások ellenlévények* nyilvánítására, a kereskedők egyetlen egy hanggal sem tiltakoztak a jelzett képtelen érvelés ellen. Avagy oly mélyen értelmű világuk alatt állunk találtak a cik-keket, hogy rojúk retdokálni szígyeneket?

A megajult „Soproni Napló” — Még emlékeztethetk olvasóink, hogy miy különös hangon és modorban tárgyalta helyi sajtónak az annak idején egyedül általunk helyesen és igazgasságosan méltóított V a r g a - S p i t z e r - D e u t s c h ú g y o t. Nevezetesen: emillettőlindó osztrák jelzést vásznat találtak, ezt eldobozták és a kereskedőket meg is büntették. Téli torokfalú fujka akkor helyi sajtónak az „egy kell nekik”-et és gyálatkát az illetékek cufarult. Az akkor volt. Most más lódsz járunk. Most, hogy nevezetesen felbőszes az érdekeltekre nevez kedvező intézkézet, a kiszabott büntést feloldották és az eldobozt vásznat visszaadták, legalább egy a sok közül belismerve bűnet, me culpa, me maxima culpát kiált. Örvendünk e jelenségen, örvendünk az érdekeltek érdekében, de örvénkezés az ezen azért is, mert a kereskedők érdekében beállott ezen kedvező fordulatlat hozatartoztan lapunk működésének tudhatjuk be.

Megőgzadság és állattenyésztés.

Kik az okai a kiszgazdk bajainak?

A nyári legelő. Tudom, sokan mondják halgatított nemzedék, de hisz ha ennyit szántunk, akkor megse nek is igaz jószág szükséges, de még nyári legelő sem marad, amin a jószág megejlen. — Erre az válaszon, hogy nem sok, csak én erőben levő munkabíró állatra van szükség, a nyári legelővel kísérleten nem szabad, mert tudomásom szerint az utolsó 10 évben két év volt olyan, amelyeken nyáron át jószágainkat talán legelője volt.

Számot kell vetnünk a tapasztalás utján kezünkbe jutott eredményekkel és nem szabad a rossz nyári legelő idejében földjeinket a jó munkától megfosztani. A jól és sokszor megmunkált föld képes csak a mostoha időjárás mellett is termes adni, amire példa az 1908. év buzatermése, amikor a búzák tavasszal keltek ki.

Az igaz jószágok.

Tartsunk ne sok, de jó igaz jószágot, amitől ne sajnáljuk a takarmányt, szájunk egyszer magunkat arra, hogy földünk egy részén mesereségnek takarmányt termeszünk. A lónak ne az árpa, szalma, a marhának ne a kukoricaszár és török legylen az ünnepi eledele. A jól tartott jószág jól dolgozik és jó trágyát szolgáltat, a jó munka és jó trágyázás az, ami fáradozásainkat megjutalmazza. — A rosszul tartott jószág sajnitja huzni az éket és sajnit jó trágyát adni is bizony mondom, a termés is sajnitatos lesz. (Folytatjuk.)

(Sereny felvidéki segélykezője. A. új kormány földművelésügyi minisztere tervehette, hogy a nemzeti igazgatósákkal tehető Felvidéket segíteni fog a nép nyomorán. A segélyes egyik módját abban állapította meg, hogy fejleszteni fogja a Felvidék letermelését, amely nagyon el van hanyagolva és aig juttat valami jövedelmet a népek. A miniszter ki is küldte szakembert a Felvidék töltilakra vidékeire. A szakértő bejárta a földvárnyagkéket, tanulmányozott és jelentése, amely a bajok kultúrára világít bele, már ott fekszik a miniszter asztalán, de attól tartunk, hogy a jelentésnél tovább nem jut el ez a legújabb kormánykezelő, amely nem mondható a legszerencsésebbnek már azért sem, mert a Felvidéket nem a letermelés felfelállításával, hanem a háziipar megalapozásával kell a nép existenciáján segíteni. Ez

pedig csak tervezési és céltudatos gazdasági politikával érhető el, minnek nemcsak a felvidéket, de bárhol e szép hazánkban is jaj de nagy lehet voina.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

H. Gy. Mohács. Temetkezési segély az esetben is nyújtható a pénzért áttal, ha a fűg alapszabály szerű segélykezési igénybe vette. (1907. szept. 31. 1164.)

SCHÖBERL MIHÁLY

építkezési vállalkozó :: Sopron, Vasut-sor 3.

Ajánlja magát a n. é. közönségnek minden, az építőiparba vágó munka elcsészésére, melyet olcsón és pontosan eszközöl.

Gludovátz Alajos

ácsmester

SOPRON, Bési-ut 8. sz.

Ajánlja magát a n. é. közönségnek kisebb munkák és javítások elkészítésére, melyet olcsón és pontosan eszközöl.

FELHÍVÁS!

Középosztályunk sok száz családja nélkülözni kénytelen minden támogatást a betegség és inség óráiban. A kereset elmaradása mellett még az orvos és gyógyszerár költségei is sújthat erősen, még pedig különösen azt a családot, mely a pillanatnyi keresete egyenesen rá van utalva. Legtöbb esetben nehéz zavarokba kerül és keserű nélkülözéseknek van kitéve az ilyenül süjtöt és sokszor hosszú évek ernyedellen szorgalmára és további nélkülözésekre van szükség, hogy az ily sorsulttolt csoportakat kiközösírhessen. Amellett a középosztály szomorú gazdasági helyzete visszahatással bír a családtagok egészségi állapotára is. Legtöbb esetben csak néhány napi betegség után fordulnak orvoshoz, amind a beteg állapot már igazán agyálósá kezd válni. Idegenkedünk a költségektől. Ugyanígy vagyunk a drága gyógyszereket is.

A Családi Betegpénztár alapítása tehát sűrgős szükség. A betegség által keresetképtelenné vált családok pénzrel segélyeztetek, az összes családtagok pedig ingyen gyógykezeléssel és gyógyszerrel helyzetessenek abba a helyzetbe, hogy idejében és szükségszabta módon ápolhassanak.

Mindent néhány fillér tel befizetéssel lehetővé teszi a Családi Betegpénztár. Aki tehát ezt az elsőrendű humánus intézményt nem támogatja és tagul be nem lép, bünt követ el saját magával és családjával szemben.

Az alapszabályok jogerőre emelkedtek és a pénztár már legközelebb meg is kezd áldatos működését. Néhány száz családó belépését már be is jelentette. Felhívjuk tehát az összes érdekelteket belépésüket szintén mielőbb bejelenteni.

Bejelentéseket átvész: **Fodor József** vendéglős, Ötvös-utca; **Müller József** fodrász, Magyar-utca; **„Petőfi” könyvnyomda r.-t.** Várkerület 74; **Müllner Antal** kereskedő, Hátulso-utca; **„Corvina” papírkereskedés** Színház-utca; **Bratranek A.** temetkezési vállalat, Balli-utca 1—3; **Fleischer József** hórkereskedő Széchenyi-tér; **Eisenstädter Ede** kereskedő Eszterházy-utca és az **„Előre”** szerkesztősege.

Biztosítások tehát magatoknak a betegség és inség napjaira támaszt és segélyt; tömörüljétek a Családi Betegpénztárba való minél számosabb belépés által, mely az ily véghetetlenül elhanyagolt középosztálynak hatalmas védőbástyája.

A Soproni Polgári Egyesülés, mint a Családi Betegpénztár alapítója.

GOETZLOFF OSZKÁR
fényképezési műtermo
SOPRON, Kossuth Lajos-ut 31.

Ó esász. és kir. Fensége Lajos braganzai és orléans herceg utvazi szállítója. Hohenlohe Waldenburg herceg Ó méltósága szállítója, ajánlja magát minden adandó alkalmi felvételre képeleapoktól kezdve (6 drb. 2 K) a legművészebb gummi- és pigmentnyomásig. — Vidéki meghívásoknak azonnal eléget teszek és csak azon árakat számítom mint helyben. — Szobák és sporttelekekben specialista vagyok.

„A harkai takaré- és segélyszövetkezet fel- :: számolás alatt” ::

közhírre teszi, hogy 1908. július 5-én tartott közgyűlésen végleg feloszlott, miután a szövetkezet összes tartozásait kiegyenlítette, összes vagyonát feloszlotta, illetőleg árverés után értékesítette.

Harka, 1910. évi április hó 3-án.

„A harkai takaré- és segélyszövetkezet felszámolás alatt” cég felszámoló.

NYUGATMAGYARORSZÁGI „PETŐFI” KÖNYVNYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG
SOPRON, VÁRKERÜLET 74.

Készít gyorsan és pontosan mindenféle nyomtatványokat csmos és tiszta kivételben, jutányos árakon. Különösen ajánlja magát névnyegyek és névdvölkartyák és hasonló nyomtatványok készítésére, melyek még a megrendelés napján el lesznek szállítva.

Maradiság a boldogulás hóhéra!

Használjon **Tőzegalmot**, jobb, olcsóbb és egészségesebb minden más alomnál. **Műtrágyát**, különösen szőlőtrágyát és szárított sertés-trágyát. **KOKUSZ POGÁCSA ERŐTAKARMÁNYT** szarvasmarhák és lovak számára.

Éremlotos olcsó árban adja és vidékekre szállítja a
SOPRON ÉS VIDÉKE GAZDASÁGI HITELSZÖVETKEZET — Sopron, Ogabona-tér 18. szám.

Nyugatmagyarországi „Petőfi” Könyvnyomda r.-t. Sopron, Várkerület 74.